

[Etusivu](#) > ... > [Rahavaateet](#) > [Maksukyvyttömyys/konkurssi](#) > [Scotland](#)

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksukyvyttömyys/konkurssi

Skotlanti

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyttömyysmenettely?

Vuoden 2016 konkurssilain (*Bankruptcy (Scotland) Act 2016*), jäljempänä 'vuoden 2016 laki', 1 §:ssä säädetään, että velallisen omaisuus voidaan takavarikoida. Tämä tarkoittaa, että maksukyvyttömyysmenettelyt voidaan aloittaa sellaisia eri yhteisöjä vastaan, jotka määritetään vuoden 2016 laissa "velalliseksi". Näihin kuuluu elävä velallinen, kuollut velallinen tai tämän pesänjakaja tai henkilö, joka voidaan nimittää kuolleen velallisen pesänjakajaksi, uskottu mies, yhtiö (myös purettu yhtiö), vuoden 1907 kommandiittiyhtiölaissa tarkoitettu kommandiittiyhtiö (myös purettu yhtiö), yhteisö tai oikeushenkilö.

Maksukyvyttömyysmenettely voidaan myös aloittaa yrityksiä vastaan (rekisteröity tai rekisteröimätön) vuoden 1986 maksukyvyttömyyslain (*Insolvency Act 1986*), jäljempänä 'vuoden 1986 laki', mukaisesti.

2 Millä edellytyksillä maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa?

Yksityishenkilön maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa joko velallisen hakemuksesta (myös vähimmäisomaisuutta koskevassa prosessissa) tai velkojan hakemuksesta tuomiopiirin tuomioistuimessa (*Sheriff Court*). Velallinen voi myös sopia yksityisestä järjestelystä (*Trust Deed*). Se on maksukyvyttömyysmenettelyn vapaaehtoinen muoto yksityishenkilön ja tämän velkojen välillä.

Maksukyvyttömyysmenettely voidaan aloittaa elävää velallista vastaan tämän omasta hakemuksesta, kun

- velkojen kokonaismäärä (korot mukaan lukien) hakemuksentekopäivänä on vähintään 3 000 Englannin puntaa;
- velallista ei ole asetettu maksukyvyttömyystilaan viiden vuoden aikana ennen velallisen hakemuksentekopäivää edeltävää päivää;
- velallinen on saanut neuvontaa raha-asianeuvojalta;
- velallinen on antanut lausunnon sitoumuksista (muun muassa sitoumuksesta maksaa uskotulle miehelle maksukyvyttömyystilan asettamisen jälkeen määrä, joka määritetään käyttämällä yleisesti käytössä olevaa taloudellista arviointia);
- velallinen on "ilmeisen maksukyvytön" tai velalliselle on määrättyä aikana myönnetty todistus tämän omaisuuden maksukyvyttömyydestä tai velallinen on tehnyt yksityisen velkajärjestelyn, joka ei ole suojattu yksityinen velkajärjestely, koska velkojat vastustavat sitä tai eivät hyväksy sitä;

hakemuksen tekemistä varten velallinen ei saa olla "ilmeisen maksukyvytön" vain sen vuoksi, että sille on myönnetty yksityinen velkajärjestely tai että se on antanut tietyn ilmoituksen velkojilleen.

Maksukyvyttömyysmenettely voidaan lisäksi aloittaa elävää velallista vastaan tämän omasta hakemuksesta mutta vain niin sanotussa *minimal asset process*-menettelyssä, jossa sovelletaan tiettyjä kriteereitä. Kriteerit ovat seuraavat:

- yleisesti käytössä olevan taloudellisen arvioinnin mukaan velallisen ei tarvitse maksaa velkoja maksukyvyttömyysmenettelyssä tai velallinen on saanut sosiaalimaksuja vähintään kuuden kuukauden

ajan ennen hakemuksentekopäivää;

- velallisen velkojen kokonaismäärä (korot mukaan lukien) hakemuspäivänä on vähintään 1 500 Englannin puntaa mutta enintään 17 000 Englannin puntaa;
- velallisen omaisuuden kokonaisarvo hakemuspäivänä on enintään 2 000 Englannin puntaa;
- velallisen yhden omaisuuserän arvo on enintään 1 000 Englannin puntaa;
- velallinen ei omista maata;
- velalliselle on annettu todistus maksukyvyttömyydestään;
- kymmenen vuoden aikana ennen velallisen hakemuksen tekopäivää edeltävää päivää velallista ei ole asetettu maksukyvyttömyystilaan velallisen *minimal asset process* -menettelyn mukaisesti tekemän hakemuksen nojalla; ja
- viiden vuoden aikana ennen velallisen hakemuksen tekopäivää edeltävää päivää velallista ei ole asetettu maksukyvyttömyystilaan velallisen muun muin *minimal asset process* -menettelyn mukaisesti tekemän hakemuksen nojalla tai velallisen maksukyvyttömyystilaan asettamista koskevan hakemuksen nojalla.

Elävää velallista vastaan voidaan myös aloittaa maksukyvyttömyysmenettely vaatimukset täyttävän velkojan (tai vaatimukset täyttävien velkojen) pyynnöstä, jos velallinen on "ilmeisen maksukyvytön" ja vaatimukset täyttävä velkoja on antanut velalliselle velkaneuvonta- ja tietopakettin (*debt advice and information package*, 'DAIP') enintään 12 viikkoa ennen hakemuksen tekemistä. Velkaneuvonta- ja tietopaketilla tarkoitetaan vuoden 2002 velkajärjestely- ja perintälain, jäljempänä 'vuoden 2002 laki', 10 §:n 5 momentissa tarkoitettua velkaneuvonta- ja tietopakettia.

Vaatimukset täyttävä velkoja (johon viitataan edellä) on velkoja, joka hakemuksentekopäivänä (tai tapauksen mukaan päivänä, jona velallinen tekee itse hakemuksen) on velallisen velkoja muiden likvidien tai ei-likvidien velkojen kuin satunnaisten tai tulevien velkojen tai takavarikointimääräyksen nojalla maksettavien määrien osalta. Kyseiset velat voivat olla vakuudellisia tai vakuudettomia, ja niiden määrän (tai yhden kyseessä olevan velan määrän) on oltava vähintään 3 000 Englannin puntaa. Vaatimukset täyttävillä velkojilla tarkoitetaan velkoja, jotka ovat kyseessä olevana päivänä velallisen velkoja edellä mainittujen velkojen osalta, kun yhteenlaskettu määrä on vähintään 3 000 Englannin puntaa.

Koska käsite "ilmeisen maksukyvytön" kuuluu kriteereihin, jotka velallisen on täytettävä, jotta tämä voi hakea itse maksukyvyttömyystilaan asettamista tai jotta velkoja voi hakea velallisen asettamista maksukyvyttömyystilaan, on tärkeää ymmärtää sen merkitys. Skotlannissa ilmeinen maksukyvyttömyys todetaan, kun

- velallisen omaisuudesta tulee maksukyvytön tai velallinen tuomitaan konkurssiin Englannissa tai Walesissa tai Pohjois-Irlannissa; tai
- velallinen ei ole henkilö, jonka omaisuus on käyttökiellon (*restraint order*) kohteena, omaisuus on pidätetty asiaankuuluvien pidätysvaltuuksien mukaisesti tai niiden nojalla tai omaisuudesta on annettu takavarikointi- tai perintämääräys, ja velallinen on antanut velkojilleen kirjallisen ilmoituksen velkojensa maksamisen lopettamisesta tavanomaisessa liiketoiminnassa; tai
- velallinen on pääasian kohteena muussa jäsenvaltiossa kuin Yhdistyneessä kuningaskunnassa;
- velalliselle myönnetään yksityinen velkajärjestely;
- velalliselle on annettu tiedoksi asianmukaisesti toimitettu velanmaksukehotus ja velkaa ei makseta maksuaikana (paitsi jos velallinen oli sen esittämisen aikaan kykenevä ja halukas maksamaan velat niiden erääntyessä ja velallinen olisi silloin pystynyt maksamaan kyseiset velat niiden erääntyessä, mutta velallisen omaisuuteen vaikutti pidätysmääräys tai siitä oli annettu takavarikointi- tai perintämääräys);
- mihin tahansa osaan velallisen varallisuutta kohdistetaan oikeuden määräys joko maksu- tai vakuustarkoituksessa (paitsi jos velallinen oli sen esittämisen aikaan kykenevä ja halukas maksamaan velat niiden erääntyessä ja velallinen olisi silloin pystynyt maksamaan kyseiset velat niiden erääntyessä, mutta velallisen omaisuuteen vaikutti pidätysmääräys tai siitä oli annettu takavarikointi- tai perintämääräys);
- velallinen maksaa määräyksellä tai velka-asiakirjalla (sellaisena kuin se on määritetty vuoden 2002 lain 10 §:ssä) määritettyä velkaa kyseisen lain 1 osan mukaisen velanmaksuohjelman nojalla, ja ohjelma on kumottu (paitsi jos velallinen oli sen esittämisen aikaan kykenevä ja halukas maksamaan velat niiden erääntyessä ja velallinen olisi silloin pystynyt maksamaan kyseiset velat niiden erääntyessä, mutta velallisen omaisuuteen vaikutti pidätysmääräys tai siitä oli annettu takavarikointi- tai perintämääräys);
- velallisen velkoja on antanut vähintään 1 500 Englannin punnan arvoisen likvidin velan (tai sen arvoisten yhteenlaskettujen likvidien velkojen) osalta velalliselle tiedoksi tuomioistuimen virkailijan välityksellä

henkilökohtaisesti määrättyssä muodossa olevan pyynnön, jossa tätä vaaditaan joko maksamaan velka (tai velat) tai hankkimaan vakuus maksulle, ja kolmen viikon kuluttua pyynnön tiedoksiantamisesta velallinen ei ole noudattanut pyyntöä tai on todistetusti uhannut velkojaa, että hän kieltää velan olemassaolon tai sen, että velkojan vaatima summa olisi maksettava välittömästi.

Maksukyvyttömyysmenettelyn elävää velallista vastaan voi aloittaa myös väliaikainen pesänhoitaja tai pääasiassa nimitetty jäsenvaltion selvittäjä.

Yksityisen velkajärjestelyn nojalla toimiva uskottu mies voi aloittaa maksukyvyttömyysmenettelyn elävää velallista vastaan vain silloin, jos velallinen ei ole noudattanut yksityisessä velkajärjestelyssä velalliselle määrättyä velvoitetta, jota velallinen olisi voinut kohtuullisesti katsottuna noudattaa, tai kohtuulliseksi katsottua ohjetta tai vaatimusta, jonka uskottu mies on velalliselle antanut tai tehnyt yksityistä velkajärjestelyä varten, tai jos uskottu mies vakuuttaa hakemuksessaan, että maksukyvyttömyystilaan asettaminen olisi velkojien edun mukaista.

Maksukyvyttömyysmenettely voidaan lisäksi aloittaa kuollutta velallista vastaan kuolleen velallisen vaatimukset täyttävän velkojan (tai vaatimukset täyttävien velkojien), väliaikaisen pesänhoitajan, pääasiassa nimitetyn jäsenvaltion selvittäjän tai yksityisen velkajärjestelyn nojalla toimivan uskotun miehen hakemuksesta. Maksukyvyttömyysmenettely voidaan myös aloittaa kuollutta velallista vastaan velallisen hakemuksesta, jonka tekee pesänjakaja tai henkilö, joka voidaan nimittää omaisuuden pesänjakajaksi.

Jotta velallinen voi sopia yksityisestä velkajärjestelystä, takaisinmaksuajan on oltava vähintään 48 kuukautta, ellei vaihtoehtoisesta järjestelystä sovita. Yksityisessä velkajärjestelyssä yksityishenkilön on myös maksettava asetettu määrä kuukausittain järjestelyn keston ajan. Vapaaehtoinen yksityinen velkajärjestely ei kuitenkaan sido velkojaa, joka ei anna suostumustaan sen ehtoihin, ja jotta siitä voi tulla suojattu, velkojen on oltava vähintään 5 000 Englannin puntaa.

Yritys voidaan asettaa maksukyvyttömyystilaan Skotlannissa (vapaaehtoisen tai tuomioistuimen määräämän) selvitystilan tai saneerauksen (yrityksen vapaaehtoinen järjestely (*company voluntary arrangement, CVA*) tai selvittäjän nimittäminen) avulla tai nimittämällä pesänhoitaja. Selvittäjän nimittämistä voidaan käyttää myös likvidaatiomenettelyinä. Se ei ole tiukan tulkinnan mukaan saneerausta.

Kaikki velkojat (yksityiset ja valtio) voivat pyytää tuomioistuimelta yrityksen likvidaatiota (pakkoselvitystila) tai selvittäjän määräämistä yritykselle. Yritys itse voi puolestaan päättää likvidaatiostaan (vapaaehtoinen selvitystila, jossa se voi olla joko maksukykyinen tai maksukyvytön, jolloin maksukykyisyys tarkoittaa, että kaikki velat voi maksaa 12 kuukaudessa). Yritys voi myös hakea tuomioistuimelta likvidaatiota. Valtiosihteeri voi myös hakea tuomioistuimelta yrityksen likvidaatiota, jos se on yleisen edun mukaista. Tällaisten yritysten ei tarvitse olla maksukyvyttömiä.

Pakkoselvitystila voi perustua siihen, että yritys ei pysty maksamaan velkojaan (maksukyvyttömyys). Se todistetaan täyttämättä jääneellä lakisääteisellä maksupyynnöllä tai täyttämättä jääneellä tuomiolla. Tuomioistuimelta voidaan myös pyytää, että yritys puretaan siksi, että sen tekeminen on oikeudenmukaista ja yhdenvertaista. Tuomioistuin voi nimittää väliaikaisen selvittäjän milloin tahansa sen jälkeen, kun likvidaatiihakemus on esitetty tuomioistuimelle. Tällaisten nimitysten tarkoituksena on tavallisesti suojata yrityksen varoja ennen likvidaatiokuulemistä. Väliaikaisen selvittäjän valtuudet esitetään tuomioistuimen määräyksessä, jolla selvittäjä nimitetään.

Jotta yritykselle voidaan määrätä selvittäjä, yrityksen on oltava maksukyvytön tai siitä on todennäköisesti tultava maksukyvytön. Oikeuskäytännössä todetaan, että tässä tapauksessa "todennäköisesti" tarkoittaa, että maksukyvyttömyys on todennäköisempää kuin maksukykyisyys. Yritys tai sen johtajat ja floating charge -kiinnityksen haltija voivat nimittää selvittäjän (nämä nimitykset tehdään ilman tuomioistuinta).

Yritys voi ehdottaa yrityksen vapaaehtoista velkajärjestelyä. Sitä varten yrityksen ei tarvitse olla maksukyvytön. Yrityksen vapaaehtoista velkajärjestelyä voi myös ehdottaa selvitystilan tai pesänhoidon toimitsija (jos jompikumpi kyseisistä menettelyistä on jo alkanut).

Toimitsija voi toimia heti, kun menettely alkaa (joko siitä, että yritys tekee likvidaatiopäätöksen, tuomioistuin määrää selvittäjän määräämisestä tai selvitystilasta tai selvittäjän määräämisestä tehdään ilmoitus tuomioistuimeen (nimityksissä, joita ei tehdä tuomioistuimen määräyksellä).

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

Velallisen koko omaisuus muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta annetaan uskotun miehen hallintaan maksukyvyttömyyspäivänä. Se muodostaa konkurssipesän. Omaisuus oikeudet annetaan uskotulle miehelle ja ne otetaan pois velalliselta. Uskottu mies saa myös oikeuden omaisuuteen, joka annetaan velallisen hallintaan takavarikointipäivän jälkeen mutta ennen velallisen vapauttamista. Velallisen omaisuuteen eivät sisälly vuokrasuhteeseen liittyvät intressit, kun kyse on vuokrasuhteesta, joka on vuoden 1988 asuntolain (*Housing (Scotland) Act 1988*) II osassa tarkoitettu vakuutettu vuokrasuhde, tai vuoden 1984 vuokra-laissa (*Rent (Scotland) Act 1984*) tarkoitettu suojattu vuokrasuhde, jonka osalta saman lain VIII osan minkä tahansa säännöksen nojalla ei voida lakisääteisesti vaatia lisämaksua toimeksiannon ehtona, tai vuoden 2001 asuntolaissa (*Housing (Scotland) Act 2001*) tarkoitettu turvattu vuokrasuhde Skotlannissa.

Omaisuus, joka ei ole uskotun miehen hallinnassa, sisältää kaiken omaisuuden, jota pidetään asuinrakennuksessa, jonka osalta takavarikointi on vuoden 2002 lain 11 §:n 1 momentin nojalla oikeustoimikelvoton, tai omaisuus, jota pidetään asuinrakennuksessa, joka ei ole vuoden 2002 lain 3 osassa tarkoitettua muuta kuin olennaista omaisuutta. Omaisuus, joka on velallisen hallussa toisen henkilön puolesta, jätetään myös ulkopuolelle. Lisäksi, jos "minimal asset process" -menettelyssä olevan velallisen voidaan kohtuullisesti katsoa tarvitsevan ajoneuvoa, mitään velallisen omistamaa ajoneuvoa, jonka arvo ei ole yli 3 000 Englannin puntaa, ei pidä katsoa omaisuudeksi.

Se, että velallisen omaisuus on uskotun miehen hallinnassa, ei vaikuta vuokranantajan hypoteekioikeuteen.

On syytä muistaa, että hallintaa koskevat säännökset eivät vaikuta minkään vakuusvelkojan oikeuteen, jolla on etuoikeus uskotun miehen oikeuksiin verrattuna.

Yksityisessä velkajärjestelyssä velallisen omaisuus siirretään selvitettäväksi velkojille ja velkojen maksamiseksi, vaikka velallinen voikin siirtää vain omaisuutta, jota voidaan siirtää vapaaehtoisesti. Jos yksityisestä velkajärjestelystä tulee suojattu, vuoden 2016 laissa on säännöksiä, jotka koskevat sopimuksen tekemistä velallisen perintöomaisuudesta.

Yrityksen maksukyvyttömyydessä koko yrityksen omaisuus kaikkialla maailmassa kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyyn. "Omaisuus" määritellään laissa laajasti.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

Yksityishenkilön maksukyvyttömyydessä tai yksityisessä velkajärjestelyssä uskotun miehen (tai kenen tahansa selvittäjän) on oltava pätevyysvaatimukset täyttävä pesänhoitaja. Pesänhoitajalla tarkoitetaan vuoden 1986 lain mukaan Skotlannissa samaa kuin Englannissa ja Walesissa. Uskottuna miehenä toimiminen Skotlannissa ilman pesänhoitajan pätevyyttä on rikos, jos kyseinen henkilö ei ole maksukyvyttömyysmenettelyistä vastaava viranomainen.

Selvittäjän on oltava luonnollinen henkilö. Selvittäjien toimilupia voi myöntää vain ammatillinen elin, jolle valtiosihteerin on antanut siihen luvan. Luvan saamiseksi hakijan on suoritettava kokeita, ja hänellä on oltava tietty määrä käytännön kokemusta maksukyvyttömyysmenettelyistä.

Jokaisessa yksityishenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä on uskottu mies, jonka yleisenä tehtävänä on

- periä, hallita ja realisoida velallisen omaisuutta riippumatta siitä, sijaitseeko se Skotlannissa vai muualla;
- jakaa omaisuus velallisen velkojien kesken näiden asiaankuuluvien oikeuksien mukaisesti;
- tarkistaa velallisen maksukyvyttömyyden syyt ja sitä koskevat olosuhteet;
- tarkistaa velallisen vastuiden ja varojen tila;
- pitää todennusasiakirjaa toimikautensa ajan, jotta takavarikointiprosessista saadaan täsmälliset rekisterit;
- pitää säännöllisesti kirjaa velallisen omaisuuteen puuttumisesta siten, että (mahdolliset) asiamiehet, velkoja ja velallinen voivat tarkistaa kirjanpidon kaikkina kohtuullisiksi katsottuina aikoina; ja
- riippumatta siitä, toimiiko uskottu mies edelleen maksukyvyttömyysmenettelyssä, toimittaa

maksukyvyttömyysasioista vastaavalle viranomaiselle kaikki tiedot, joita tämä katsoo tarvitsevänsä, jotta uskottu mies voidaan vapauttaa tehtävistään vuoden 2016 lain mukaisesti.

Uskotun miehen on tehtäviään suorittaessaan myös otettava huomioon (mahdollisten) asiamiesten hänelle tarjoamat neuvot.

Jos uskotulla miehellä on kohtuulliset syyt epäillä, että velallinen on tehnyt maksukyvyttömyyden osalta rikkomuksen, joka koskee tämän omaisuutta, omaisuuden käsittelyä tai velallisen toimintaa liiketoiminnassa tai liikeasioissa, tai että muu henkilö kuin velallinen on tehnyt rikkomuksen toimiessaan velallisen, väliaikaisen uskotun miehen tai velallisen omaisuutta, liiketoimintaa tai liikeasioita käsittelevän uskotun miehen kanssa, uskotun miehen on ilmoitettava asiasta maksukyvyttömyysasioista vastaavalle viranomaiselle. Myös silloin, jos uskotulla miehellä on kohtuulliset syyt uskoa, että velallisen tietty toiminta on omiaan johtamaan siihen, että tuomiopiirin tuomari (*Sheriff*) antaa hakemuksesta konkurssia koskevan rajoitusmääräyksen, uskotun miehen on ilmoitettava asiasta maksukyvyttömyysasioista vastaavalle viranomaiselle. Ilmoituksilla on ehdoton etusija.

Jos maksukyvyttömyysasioista vastaava viranomainen on uskottu mies, hän voi pyytää tuomarilta ohjeita mistä tahansa maksukyvyttömyysmenettelyssä ilmenevästä erityisestä aiheesta.

Jos velallinen, velkoja tai muu asianosainen henkilö on tyytymätön johonkin uskotun miehen toimeen, toimimatta jättämiseen tai päätökseen, henkilö voi tehdä hakemuksen tuomiopiirin tuomioistuimeen ja, kun kyseinen hakemus on tehty, tuomari voi vahvistaa tai perua uskotun miehen minkä tahansa toimen tai päätöksen tai muuttaa sitä tai tuomari voi antaa uskotulle miehelle ohjeita tai tehdä sopivaksi katsomansa päätöksen.

Velkojat määräävät yrityksen maksukyvyttömyysmenettelyssä toimitsijana toimivan selvittäjän korvauksen. Selvittäjä voi tehdä hakemuksen tuomioistuimeen, jos hän katsoo, että velkojien asettama korvaustaso on riittämätön. Velkojat voivat tehdä hakemuksen tuomioistuimeen, jos korvaus on niiden mielestä liiallinen.

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

Ennen maksukyvyttömyyttä aiheutuva velka voidaan kuitata sellaista velkojan saatavaa vastaan, joka aiheutuu ennen maksukyvyttömyysmenettelyä. Maksukyvyttömyyden jälkeen aiheutuva velka voidaan kuitata maksukyvyttömyyden jälkeen aiheutuvaa saatavaa vastaan.

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Vaikka yksityishenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä uskottu mies edustaa sekä velkojia että velallista, uskottu mies ei edusta velallista tämän vastuiden osalta. Kun uskottu mies siis hyväksyy toimen ja ottaa omaisuuden hallintaan, uskottu mies ei ole sidottu velallisen velkoihin missään jatkuvissa velvoitteissa tai sopimuksissa, jotka jatkuvat maksukyvyttömyyden alkamisen jälkeen. Uskottu mies voi kuitenkin velkojien luvalla tehdä sopimuksen. Silloin uskottu mies joko sitoo velkojat (tai luvan antaneet) suoraan tai velkojia koskeva huojennus sitoo uskottua miestä henkilökohtaisesti. Ilman velkojien lupaa sopimuksen tekävä uskottu mies vastaa henkilökohtaisesti velvoitteista.

Uskottu mies voi tehdä minkä tahansa sopimuksen, jonka katsotaan olevan hyödyllinen velallisen omaisuuden selvittämisessä, paitsi jos sen tekeminen estetään sopimuksen nimenomaisissa tai hiljaisissa ehdoissa.

Joissakin sopimuksissa uskotun miehen ei ehkä tarvitse tehdä mitään suorituksia, vaan hän voi vain periä sopimuksen edun, esimerkiksi kerätä maksun. Joissakin sopimuksissa uskottu mies voi noudattaa velvoitteita ja tehdä suorituksen, koska se on hyödyksi pesälle.

Jos uskottu mies ei tee sopimusta, toinen osapuoli voi vaatia vahingonkorvausta tavanomaisena velkojana maksukyvyttömyystilanteessa. Tämä ei ole mahdollista ilman sopimuksessa olevaa erityissäännöstä, jos toinen osapuoli on päättänyt sopimuksen tai hyväksynyt päättämisen maksukyvyttömyyden jälkeen.

Uskotun miehen sopimusvaltuudet yksityishenkilön maksukyvyttömyystilanteessa esitetään vuoden 2016 lain 110 §:ssä. Uskotun miehen on 28 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut kirjallisen pyynnön miltä tahansa velallisen kanssa tehdyn sopimuksen osapuolelta, hyväksyttävä tai hylättävä sopimuksen tekeminen. Tätä

28 päivän määräaika voidaan jatkaa tuomiopiirin tuomioistuimelle tehdyllä hakemuksella, jos konkurssiasiamies (*Accountant in Bankruptcy*) on uskottu mies, tai konkurssiasiamiehelle tehdyllä hakemuksella, jos hän ei ole uskottu mies. Kaikki tällaiset määräajan pidentämistä koskevat päätökset voidaan tarkistaa tai niihin voidaan hakea muutosta. Konkurssiasiamies voi myös pyytää tuomarin lausuntoa asiasta ennen päätöksen tai tarkistuksen tekemistä. Jos uskottu mies ei vastaa kirjallisesti minkä tahansa sopimusosapuolen pyyntöön 28 päivän kuluessa (tai tapauksen mukaan pidemmässä määräajassa), uskotun miehen katsotaan kieltäytyneen sopimuksen tekemisestä.

Tiettyjen tarvikkeiden ("olennaisiksi" katsottujen yleishyödyllisten palvelujen ja viestintä- ja IT-palvelujen) jatkuvaa toimittamista voidaan jatkaa maksukyvyttömyystilanteessa ilman, että maksukyvyttömyysmenettelyn alkaessa maksamattomina olevia velkarästejä tarvitsee maksaa.

Yrityksen maksukyvyttömyystilanteessa maksukyvyttömyystoimitsijalla ei ole velvoitetta suorittaa velallisena olevan yrityksen tekemiä sopimuksia. Selvittäjä voi sanoa kannattamattoman sopimuksen irti ja päättää siten maksukyvyttömän henkilön osuuden tai vastuun siinä (vastapuoli voi vaatia maksukyvyttömyysmenettelyssä korvauksia maksukyvyttömyydestä johtuvista tappioista/vahingoista). Olennaisia tarvikkeita lukuun ottamatta toimittajat voivat päättää sopimukset maksukyvyttömyyden vuoksi (jos se sallitaan niiden sopimuksessa). Kaikki maksamattomat tavarat/palvelut olisivat maksukyvyttömyysmenettelyssä saatavia.

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

Yksityishenkilön maksukyvyttömyystilanteissa uskottu mies voi vuoden 2016 lain 109 §:n 5 momentin nojalla aloittaa minkä tahansa oikeusmenettelyn, joka liittyy velallisen omaisuuteen, tai puolustaa tai jatkaa sitä.

Yleisesti ottaen, jos jollakulla on velalliselta saatavaa maksukyvyttömyyspäivänä, sitä vaaditaan maksettavaksi maksukyvyttömyysmenettelyssä. Oikeustoimi velallista vastaan voi kuitenkin olla tarkoituksenmukaisin tapa saada riidanalainen velka maksetuksi.

Selvitystä ja selvittäjän määräämistä koskevat prosessit aiheuttavat lykkäyksen. Yritystä vastaan ei voida aloittaa oikeustoimia menettelyn aloittamisen jälkeen ilman toimitsijan suostumusta tai tuomioistuimen lupaa.

Yrityksen vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä yksikään sopimuksen sitoma velkoja ei voi aloittaa velkaa koskevia oikeustoimia, koska niitä sitoo hyväksytty sopimus. Sopimuksen hyväksymisen jälkeinen velkoja voisi aloittaa oikeustoimet, jos se ei ole saanut maksuja.

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Velallinen ei voi aloittaa tai jatkaa oikeustoimia, joihin uskottu mies on halukas ryhtymään. Toimista on ilmoitettava uskotulle miehelle, jotta hän voi lykätä toimia tai puolustaa niitä. Oikeustoimet voivat joka tapauksessa jatkua uskotun miehen kannasta riippumatta.

Velallinen voi jatkaa henkilö- ja perheoikeudelliseen asemaan vaikuttavia menettelyjä, kuten avioeromenettelyä, niiden rajoittamatta maksukyvyttömyysmenettelyjä. Henkisistä kärsimyksistä maksettavaa korvausta koskeva vahingonkorvauskanne on osapuolelle henkilökohtainen, joten uskotulla miehellä ei ole valtuuksia käynnistää menettelyä. Uskottu mies voi kuitenkin haastaa oikeuteen omaisuuden menettämisestä tai voi osallistua kanteeseen, jossa vaaditaan korvausta henkisistä kärsimyksistä, tai velallisen on ehkä annettava uskotulle miehelle selvitys kanteesta saatavista tuotoista.

Skotlannissa on säännös, jonka mukaan velallinen voi harkita aikomustaan hakea maksukyvyttömyystilaan asettamista tai yksityistä velkajärjestelyä soveltamalla lykkäystä. Lykkäyksessä velallinen saa kuuden viikon suojan tarkastusprosessilta. Oikeustoimet voivat siis jatkua tämän jakson ajan ennen kuin maksukyvyttömyysmenettely alkaa, mutta minkä tehdyn tuomion tarkastamista ei sallita.

Selvitystä ja selvittäjän määräämistä koskevat prosessit aiheuttavat lykkäyksen. Maksukyvyttömyyspäivänä vireillä olevia oikeustoimia ei voida jatkaa ilman selvittäjän suostumusta tai tuomioistuimen lupaa.

Kun yrityksen vapaaehtoinen velkajärjestely hyväksytään, vireillä olevan oikeustoimen velkoja ei voisi jatkaa kyseistä toimea, koska velkojaa sitoisivat yrityksen vapaaehtoisen velkajärjestelyn ehdot riippumatta siitä, onko velkoja itse äänestänyt sen hyväksymisen puolesta.

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojien osallistumiseen maksukyvyttömyysmenettelyyn?

Velkojat voivat osallistua maksukyvyttömyysmenettelyihin useilla tavoilla, muun muassa velkojainkokouksissa. Uskotun miehen on päätettävä 60 päivän kuluessa maksukyvyttömyyden toteamisesta, kutsutaanko lakisääteinen velkojainkokous koolle vai ei. Jos kokous pidetään, läsnä olevat velkojat voivat äänestää uskotun miehen vaihtamisesta. Jos uskottu mies päättää olla kutsumatta kokousta koolle, velkojat voivat pyytää sitä. Uskotun miehen on kutsuttava kokous koolle, jos vähintään neljännes velkojen arvosta muodostavista velkojista (kokonaisvelan perusteella) pyytää sitä. Velkojat voivat kutsua muita kokouksia koolle milloin tahansa. Kokous on kutsuttava koolle, jos velkojien määrästä kymmenesosa ja arvosta kolmasosa (velan määrän perusteella) pyytää sitä. Velkojainkokous voi antaa ohjeita uskotulle miehelle, mutta uskotulla miehellä ja muilla velkojilla on oikeus hakea muutosta tuomiopiirin tuomioistuimesta. Missä tahansa velkojainkokouksessa voidaan valita asiamiehiä. Asiamiehiä voidaan valita yleisesti neuvomaan ja valvomaan konkurssin selvitystä, sekä tarkistamaan uskotun miehen tilejä. Asiamiehet ovat velkojia tai näiden valtuutettuja edustajia. Jos asiamiehiä ei valita, maksukyvyttömyysasioista vastaava viranomainen huolehtii tästä tehtävästä.

Uskottujen miesten on laadittava tilit ensimmäisen vuoden lopussa ja sen jälkeen määräaikaaisesti maksukyvyttömyyden loppuun asti. Maksukyvyttömyysasioista vastaavan viranomaisen tai valittujen asiamiesten on tarkastettava tilit. Velkojille lähetetään jäljennökset uskotun miehen maksuista ja korvauksesta. Velkojat voivat pyytää tilejä nähtäväksi ja hakea muutosta päätökseen.

Tavanomaisessa yksityisessä velkajärjestelyssä järjestely ei sido velkojia, jos ne eivät ole hyväksyneet sen ehtoja, ja siitä tulee suojattu.

Yrityksen maksukyvyttömyysmenettelyssä velkojat osallistuvat maksukyvyttömyysmenettelyyn velkojainkokouksissa ja muissa päätöksentekoprosesseissa. He voivat myös muodostaa komitean ja valita sen jäsenet. Toimitsijoiden on pidettävä velkojat säännöllisesti (kuuden tai 12 kuukauden välein menettelystä riippuen) ajan tasalla asian etenemisestä.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Yksityishenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä uskottu mies hallitsee maksukyvyttömyyttä velkojien puolesta, ja hänellä on valtuudet yksilöidä ja periä uskotun miehen hallintaan annettu omaisuus. Vuoden 2016 lain 109 §:ssä todetaankin, että uskotun miehen on mahdollisimman pian nimittämensä jälkeen ja velallisen omaisuuden perimiseksi (sanotun rajoittamatta lain 113 §:ää, joka koskee velallisen kotia) otettava hallintaan velallisen koko omaisuus, joka on annettu uskotun miehen hallintaan, sekä kaikki velallisen hallussa tai valvonnassa olevat asiakirjat, jotka liittyvät hänen varoihinsa tai liike- tai talousasioihinsa. Uskotun miehen on myös tehtävä omaisuudesta luettelo ja arvio ja pidettävä niitä ajan tasalla. Sitten uskotun miehen on lähetettävä jäljennös tällaisista luetteloista ja arvioista maksukyvyttömyysasioista vastaavalle viranomaiselle. Uskotulla miehellä on myös oikeus saada käyttöönsä kaikki asiakirjat, jotka liittyvät velallisen liike- tai talousasioihin ja jotka velallinen on lähettänyt tai jotka on lähetetty velallisen puolesta kolmannelle osapuolelle ja jotka ovat kyseisen kolmannen osapuolen hallussa, sekä laatia jäljennökset kyseisistä asiakirjoista. Jos jokin henkilö estää uskottua miestä, joka on toteuttamassa tai yrittämässä toteuttaa oikeuttaan saada asiakirjat käyttöönsä, tuomari voi uskotun miehen pyynnöstä määrätä kyseisen henkilön lopettamaan uskotun miehen estämisen. Uskottu mies voi myös vaatia toimittamaan minkä tahansa lainhuudatustodistuksen tai velallisen asiakirjan, paitsi jos lainhuudatustodistuksesta tai asiakirjasta on esitetty panttioikeus. Tämä ei kuitenkaan vaikuta pantin haltijan etuoikeuteen.

Kun varat on peritty, uskotun miehen on sitten selvitettävä ja realisoitava omaisuus. Vuoden 2016 lain 109 §:n nojalla uskotun miehen on mahdollisimman pian nimittämensä jälkeen kuultava maksukyvyttömyysasioista vastaavaa viranomaista tehtäviensä suorittamisesta ja tietyin ehdoin noudatettava kaikkia yleisiä tai erityisiä ohjeita, joita hänelle antavat tapauksen mukaan velkojat, joita annetaan asiamiesten pyynnöstä; tai joita antaa tuomari tai maksukyvyttömyysasioista vastaava viranomainen, siitä, miten uskottu mies suorittaa kyseiset

tehtävät.

Uskottu mies voi tehdä mitä tahansa seuraavista:

- jatkaa velallisen liiketoimintaa tai lopettaa sen;
- käynnistää, puolustaa tai jatkaa mitä tahansa velallisen omaisuuteen liittyviä oikeusmenettelyjä;
- luoda vakuuden jollekin omaisuuden osalle;
- kun jokin oikeus, optio tai muu valtuus muodostaa osan velallisen omaisuudesta, suorittaa maksuja tai ottaa velkoja, jotta velkojien eduksi voidaan hankkia omaisuutta, johon oikeutta, optiota tai valtuutta sovelletaan;
- lainata rahaa, mikäli uskotun miehen on niin tehtävä velallisen omaisuuden suojaamiseksi; ja
- ottaa vakuutuksen velallisen liiketoiminnalle tai omaisuudelle tai pitää sitä voimassa.

Uskottu mies voi myydä velallisen omaisuutta julkisessa myynnissä tai yksityisessä kaupassa.

Seuraavia sääntöjä sovelletaan velallisen sellaisen perintöomaisuuden osan myyntiin, jonka perittävä vakuus on velkojan tai velkojien hallussa, jos vakuusvelkojan tai -velkojien oikeudet ovat etuoikeutettuja uskotun miehen oikeuksiin nähden:

- uskottu mies voi myydä kyseisen osan vain sopimalla siitä kunkin kyseisenlaisen velkojan kanssa, ellei hän saa riittävän korkeaa hintaa, jolla jokainen vakuus voidaan lunastaa;
- velkoja ei saa toteuttaa toimenpiteitä kyseistä osaa koskevan vakuutensa täytäntöön panemiseksi sen jälkeen, kun uskottu mies on antanut velkojan ymmärtää, että se aiotaan myydä, eikä uskottu mies saa aloittaa menettelyä kyseisen osan myymiseksi sen jälkeen, kun velkoja on antanut uskotun miehen ymmärtää, että menettely sen myymiseksi aiotaan aloittaa;
- jos uskottu mies tai velkoja on antanut ymmärtää (edellä tarkoitetulla tavalla), että menettely myymiseksi aloitetaan, mutta on viivytännyt menettelyä epäasianmukaisesti, kuka tahansa velkoja, jolle vihje on annettu, voi panna vakuutensa täytäntöön tai uskottu mies voi myydä kyseisen osan, jos vihjauksen kohteena olevaa tapausta käsittelevä tuomari antaa siihen luvan.

Uskotun miehen toimintaan velallisen omaisuuden realisoimiseksi kuuluu niiden velkojen myyminen, jotka omaisuudesta ollaan velkaa, omaisuutta koskevan takautumisoikeuden kanssa tai ilman sitä.

Uskottu mies voi myydä kaikki pilaantuvat tavarat noudattamatta annettuja ohjeita, jos uskottu mies katsoo, että kyseisten ohjeiden noudattaminen vaikuttaisi myyntiin haitallisesti.

Uskottu mies tai uskotun miehen yhtiökumppani tai yksikään asiamies ei voi ostaa velallisen omaisuutta vuoden 2016 lain 109 §:n nojalla.

Uskotun miehen on noudatettava vuoden 2016 lain 109 §:n 7 momentin vaatimuksia, ja hän voi tehdä mitä tahansa 109 §:ssä sallittua vain, jos se olisi hänen mielestään taloudellisesti edullista velallisen omaisuudelle ja velkojien edun mukaista.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Velkojan saatavat maksukyvyttömyysmenettelyssä Skotlannissa ovat velkoja, jotka yleisesti ottaen olivat olemassa maksukyvyttömyyspäivänä. Jos velallinen on esittänyt hakemuksen, maksukyvyttömyyspäivä on maksukyvyttömyyden toteamispäivä. Jos maksukyvyttömyys on johtunut velkojan tekemästä hakemuksesta, maksukyvyttömyyspäivä on ensimmäisen maksumääräyksen päivä, jossa nimetään velallinen.

Uskotun miehen menot ja korvaukset, velallisen maksukyvyttömyyttä hakeneelle tai hakemukseen osallistuneelle velkojalle aiheutuneet kulut ja veloista maksukyvyttömyyspäivästä alkaen velan maksamiseen asti kertyneet korot maksetaan myös pesästä (edellyttäen, että on kerätty riittävät varat).

Maksukyvyttömyysmenettelyn vireillepanon jälkeen aiheutuneita saatavia ei voida vaatia maksettaviksi. Näin ollen se, että velkojan saatava aiheutuu henkilökohtaisen konkurssin jälkeen, voi johtaa uusien maksukyvyttömyysmenettelyjen vireillepanoon. Yhtä velallista vastaan voi siis olla vireillä useampi kuin yksi

maksukyvyttömyysmenettely.

Yrityksen maksukyvyttömyydessä kaikki velat tai vastuut, jotka yritys on velkaa ennen maksukyvyttömyyden alkamista, myös satunnaiset velat, voidaan vaatia maksettaviksi maksukyvyttömyystilanteessa. Myös tulevaisuudessa maksettavat velat voidaan vaatia maksettaviksi, mutta ne lasketaan nykyisten arvojen mukaan. Tietyistä rikollisista toimista (kuten huumekaupasta) johtuvia vastuuta ei voida näyttää toteen pesänhoidossa tai selvitystilassa. Menettelyn aloittamisen jälkeen aiheutuvat vastuut katsotaan "kuluiksi". Niihin sovelletaan omaa maksamisjärjestystä, mutta kaikki kulut on maksettava ennen kuin rahaa voidaan jakaa velkojille.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

Vuoden 2016 lain 122 §:ssä esitetään säännökset, jotka koskevat saatavien ilmoittamista yksityishenkilön maksukyvyttömyystilanteessa. Jotta konkurssiin asettamisesta voi saada päätöksen, joka koskee velkojan oikeutta (mikäli varoja on käytettävissä) osuuteen velallisen omaisuudesta, velkojan on ilmoitettava saatavansa uskotulle miehelle viimeistään "asiaankuuluvana päivänä". Asiaankuuluva päivä on päivä, joka on 120 päivää sen päivän jälkeen, jona velkojalle annettiin ilmoitus siitä, aikooko uskottu mies kutsua lakisäateisen kokouksen koolle, tai, jos velkojalle ei ole annettu ilmoitusta, päivä, joka on 120 päivää sen päivän jälkeen, jona uskottu mies antaa velkojalle ilmoituksen, jossa kehoitetaan ilmoittamaan saatavat.

Jos velkoja ilmoittaa saatavansa myöhässä uskotulle miehelle (asiaankuuluvan päivän jälkeen), uskottu mies voi tilikauden osalta tehdä konkurssiin asettamista koskevan päätöksen, joka koskee velkojan oikeutta (mikäli varoja on saatavilla) osuuteen velallisen omaisuudesta, jos saatava on ilmoitettu viimeistään kahdeksan viikkoa ennen tilikauden loppua ja poikkeukselliset olosuhteet estivät saatavan ilmoittamisen ennen asiaankuuluvaa päivää.

Uskottu mies voi pyytää velkojaa toimittamaan lisänäyttöä velkojan ilmoittaman saatavan voimassaolon tai määrän todistamiseksi. Uskottu mies voi vaihtoehtoisesti pyytää muuta henkilöä, jonka hän uskoo voivan toimittaa asiaankuuluvan näytön, toimittamaan kyseisen näytön. Jos velkoja tai muu henkilö kieltäytyy tekemästä sitä tai viivyttelee sen tekemisessä, uskottu mies voi pyytää tuomiopiirin tuomioistuimelta määräyksen, jossa vaaditaan velkojaa tai muuta henkilöä osallistumaan ulosottomiehen järjestämään yksityiseen tutkintaan.

Velkojan saatavat on ilmoitettava määrättyllä lomakkeella, joka esitetään vuoden 2016 konkurssimääräyksissä (Skotlanti).

Yrityksen maksukyvyttömyysmenettelyssä velkojat voivat ilmoittaa saatavan (näytön velan olemassaolosta) missä tahansa menettelyn vaiheessa. Saatava on ilmoitettava, jotta on mahdollista äänestää kokouksessa (tai muussa päätösmenettelyssä) tai osallistua omaisuuden jakoon. Pesänhoidossa tai selvitystilassa, jossa aiotaan jakaa omaisuutta, toimitsija lähettää kirjeen kaikille velkojille, jotka eivät ole vielä esittäneet todisteita saatavistaan. Kirjeessä ilmoitetaan jaon tekemisestä ja kehoitetaan velkojia ilmoittamaan saatavansa. Siinä myös vahvistetaan saatavien ilmoittamisen määräpäivä, johon mennessä ilmoitetuilla saatavilla pääsee jakoon mukaan. Toimitsija voi käsitellä kyseisen päivämäärän jälkeen ilmoitettuja saatavia, mutta hänen ei tarvitse tehdä sitä. Kun tuomioistuin tekee purkamisen, velkojen todistamiseen on vakiolomake. Muissa menettelyissä ei ole vakiolomaketta, mutta muiden menettelyjen oikeudellisessa kehityksessä todetaan, mitä näyttöä jakamista varten on annettava. Jos velkoja ei ilmoita saatavia ajoissa, se ei voi estää jakoa.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojien maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Yksityishenkilön maksukyvyttömyysmenettelyssä jakamisjärjestys on seuraava:

1. velallisen omaisuutta selvittävän sisäisen uskotun miehen menot ja korvaukset;
2. velallisen omaisuutta selvittävän uskotun miehen menot ja korvaukset;
3. jos velallinen on kuollut, kohtuullisiksi katsotut hautauskulut ja vainajan omaisuuden selvityksestä johtuva kohtuullisiksi katsotut kulut;
4. velallisen maksukyvyttömyyttä koskevan hakemuksen esittäneelle velkojalle tai velallisen hakemuksessa

- mukana olleelle velkojalle aiheutuneet kohtuullisiksi katsotut kulut;
5. tavanomaiset etuoikeutetut velat (lukuun ottamatta korkoja, jotka ovat kertyneet niistä maksukyvyttömyyspäivänä);
 6. toissijaiset etuoikeutetut velat (lukuun ottamatta korkoja, jotka ovat kertyneet niistä maksukyvyttömyyspäivänä);
 7. tavanomaiset velat;
 8. lakisääteinen korko tavanomaisista etuoikeutetuista veloista, toissijaisista etuoikeutetuista veloista ja tavanomaisista veloista maksukyvyttömyyspäivän ja velan maksamispäivän välillä; ja
 9. kaikki lykätty velat.

Kaikki jäljellä oleva ylijäämä sen jälkeen, kun kaikki velat on maksettu kokonaan, palautetaan velalliselle tai tämän perillisille tai siirronsaajille.

Joitakin työsuhteesta johtuvia saatavia kohdellaan etuoikeutettuina, ja ne maksetaan menettelykulujen hoitamisen jälkeen mutta ennen yrityskiinnitysten haltijoiden ja vakuudettomien velkojen saatavia.

14 Mitkä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

Maksukyvyttömyysmenettelyt katsotaan tavallisesti päättyneiksi, kun selvitys on lopussa ja uskottu mies on maksanut kaikki osuudet velkojille, on päättänyt kaikki tilit, ja hänet on vapautettu uskotun miehen tehtävistään. Skotlannin oikeuskäytännössä on kuitenkin vahvistettu, että maksukyvyttömyys jatkuu riippumatta velallisen ja uskotun miehen vapauttamisesta. Tämä johtuu siitä, että prosessi voidaan aloittaa uudelleen tuomioistuimen pyynnöstä tai nykyään tietyissä olosuhteissa maksukyvyttömyysasioista vastaavan viranomaisen pyynnöstä.

Maksukyvyttömyysmenettelyn päättymisen vaikuttaa vuoden 2016 lain 145 §:n mukaisesti niin, että velallinen vapautetaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa kaikista veloista ja veloitteista, joista hän oli vastuussa maksukyvyttömyyspäivänä. Velkojat eivät myöskään voi enää vaatia näiden velkojen maksamista. On kuitenkin poikkeuksia, joissa velallista ei ole vapautettu vastuusta maksaa sakkoa, joka on määrätty rauhantuomioistuimessa (tai piirituomioistuimessa) vastuusta, joka kuuluu rikosoikeusmenettelyistä annetun lain (*Criminal Procedure (Scotland) Act 1995*), jäljempänä 'vuoden 1995 laki', 249 §:ssä tarkoitettuun korvaukseen, vastuusta, joka koskee vuoden 1995 lain 24 §:n 6 momentin mukaisesti tuomioistuimeen talletetun rahasumman takavarikointia; vastuusta, joka johtuu petoksesta tai luottamuksen rikkomisesta, veloitteista maksaa elatusta tai muuta elatuksen kaltaista määrää säädöksen tai lain nojalla tai muuta määräaikaista etuutta, joka maksetaan avioerossa tuomioistuimen määräyksen nojalla tai muun veloitteen kuin elatusveloitteen nojalla, tai määräaikaista etuutta, joka voitaisiin sisällyttää velkojan saatavan määrään, tai elatusvelvollisuudesta annetussa laissa (*Child Support Act 1991*), jäljempänä 'vuoden 1991 laki' tarkoitettua elatusta, jota ei ollut ennen henkilökohtaisen konkurssin päivämäärää maksanut henkilö, jonka olisi pitänyt maksaa se, tai työnantaja, jolta se oli vähennetty tai oli määrä vähentää vuoden 1991 lain 31 §:n 5 momentin mukaisesti.

Yksityisen järjestelyn lopuksi velallinen vapautetaan kaikista yksityiseen järjestelyyn kuuluvista veloista edellyttäen, että niiden uskottu mies katsoo, että velallinen on täyttänyt yksityisen järjestelyn mukaiset veloitteensa.

Sovintoa koskeva säännös kumottiin Skotlannissa 1 päivänä huhtikuuta 2015 jälkeen esitettyjen maksukyvyttömyyshakemusten osalta konkurssi- ja velkaneuvonnasta vuonna 2014 annetun lain (*Bankruptcy and Debt Advice (Scotland) Act 2014*) 18 §:n nojalla.

Kaikkien yrityksen maksukyvyttömyysmenettelyjen, niin selvityksen kuin saneerauksen, lopettamisesta/päättämisestä on yksityiskohtaiset menettelysäännöt.

Tuomioistuimen hyväksyntää ei tarvita saneeraussuunnitelmia varten, mutta vahinkoa kärsinyt osapuoli voi kääntyä tuomioistuimen puoleen, jos se katsoo, että sen etuja on haitattu tarpeettomasti.

Velkojat hyväksyvät velallisen tekemät ehdotukset (yrityksen vapaaehtoisessa järjestelyssä - >75 prosenttia arvosta tarkoittaa hyväksyntää) tai selvittäjän tekemät ehdotukset (selvittäjän määrääminen, yksinkertainen enemmistö tai kaikkien vakuusvelkojen ja etuoikeutettujen velkojen enemmistön hyväksyntä tapauksissa, joissa palauttamista vakuudettomille velkojille ei pidetä todennäköisenä).

Kun ehdotukset on hyväksytty yrityksen vapaaehtoisessa järjestelyssä, sopimus sitoo kaikkia vakuudettomia velkojia.

15 Mitkä ovat velkojien oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen?

Maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen jälkeen velkojat voivat pyytää uskotun miehen vapauttamista tehtävästään, ja niillä on myös oikeus tehdä hakemus menettelyn käynnistämisestä ja aloittamisesta uudelleen.

Kuten edellä on myös todettu, vaikka maksukyvyttömyysmenettelyn päättäminen ja velallisen vapauttaminen tavallisesti tarkoittavat, että velallinen vapautetaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa kaikista sen vastuulla maksukyvyttömyyspäivänä olleista veloista ja velvoitteista, joitakin poikkeuksia on olemassa. Velkojilla voi siksi olla edelleen oikeus vaatia näiden tiettyjen poissuljettujen velkojen maksamista, vaikka maksukyvyttömyysmenettely on päättynyt.

Velkojat voivat myös vaatia varoja, joita niille on jaettu (mutta joita ne eivät ole tallettaneet) menettelyn päättämisen jälkeen.

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

Maksukyvyttömyysmenettelyn kustannukset olisi katettava pesästä kerätyillä varoilla. Jos menettelyn kustannusten kattamiseen ei kuitenkaan ole riittävästi varoja ja maksukyvyttömyysasioista vastaava viranomaislainen on uskottu mies, kustannukset katetaan julkisista varoista. Jos uskottu mies on selvittäjä eikä maksukyvyttömyysasioista vastaava viranomaislainen, uskottu mies voi pyytää hakemuksen tehnyttä velkojaa huolehtimaan erosta, jos menettelyn kustannusten kattamiseksi ei ole kerätty riittävästi varoja. Kustannukset on maksettava (realisoinneista) ennen kuin varat palautetaan velkojille.

17 Mitkä ovat velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

Vastikkeettomat luovutukset, epäoikeudenmukaiset etuoikeudet ja muut vilpilliset liiketoimet voidaan kiistää siviililain sekä vuoden 2016 lain 98 §:n 11 momentin ja 99 §:n 8 momentin nojalla.

Velallisen tekemän vastikkeettoman luovutuksen voi kiistää kuka tahansa velkoja, joka on sellaisen velan velkoja, joka on aiheutunut maksukyvyttömyyspäivänä tai sitä ennen tai ennen yksityisestä järjestelystä sopimista tai velallisen kuolemaa. Sen voi kiistää tapauksen mukaan myös uskottu mies, yksityisen järjestelyn nojalla toimiva uskottu mies tai lakisääteinen selvittäjä (*judicial factor*).

Vastikkeettoman luovutuksen kiistämistä sovelletaan, jos velallisen omaisuutta on siirretty luovutuksella tai velallisen saatava tai oikeus on vapautettu tai siitä on luovuttu ja jokin seuraavista on tapahtunut:

- velallisen omaisuudesta on tullut maksukyvytön (muutoin kuin luonnollisen henkilön kuollessa); tai
- velallinen on tehnyt yksityisen järjestelyn, josta on tullut suojattu yksityinen järjestely; tai
- velallinen on kuollut ja 12 kuukauden kuluessa hänen kuolemastaan pesästä on tullut maksukyvytön; tai
- velallinen on kuollut ja kyseisen 12 kuukauden kuluessa on nimetty lakisääteinen selvittäjä (*judicial factor*) selvittäjistä vuonna 1889 annetun lain (*Judicial Factors (Scotland) Act 1889*) 11A §:n nojalla hallitsemaan velkapesää, ja pesä oli täysin maksukyvytön kuolinpäivänä; ja
- luovutus on tehty asiaankuuluvana päivänä.

Päivä, jona luovutus on tehty, on päivä, jona luovutus on tullut täysin voimaan, ja "asiaankuuluva päivä" tarkoittaa sen mukaan, onko luovutuksesta saanut etua

- henkilö, joka on velallisen yhtiökumppani, päivää enintään viisi vuotta ennen maksukyvyttömyyspäivää, yksityisen järjestelyn aloittamista tai velallisen kuolemaa; tai
- muu henkilö, päivää enintään kaksi vuotta ennen kyseistä päivämäärää.

Kun asia kiistetään, tuomioistuin määrää maksun vähentämisestä tai omaisuuden palauttamisesta velallisen pesään tai tapauksen mukaan muusta korjauksesta, mutta tuomioistuin ei anna tällaista määräystä, jos henkilö,

joka pyrkii säilyttämään luovutuksen, esittää, että

- välittömästi luovutuksen jälkeen tai milloin tahansa muulloin velallisen omaisuus oli tämän vastuita suurempi; tai
- luovutus tehtiin riittävän harkinnan jälkeen; tai
- luovutus
 - oli syntymäpäivälahja, joululahja tai muu tavanomainen lahja; tai
 - oli hyväntekeväisyystarkoituksessa annettu lahja henkilölle, joka ei ole velallisen yhtiökumppani,

kaikki olosuhteet huomioon ottaen velallisen oli kohtuullista tehdä luovutus sen heikentämättä luovutuksessa luovutuksensaajalta tai tämän kautta vilpittömässä mielessä hankittua oikeutta ja sen arvoa.

Velallisen epäoikeudenmukaisen etuoikeuden voi kiistää oikeudessa. Sen voi kiistää kuka tahansa velkoja, joka on sellaisen velan velkoja, joka on aiheutunut maksukyvyttömyyspäivänä tai sitä ennen tai suojatusta yksityisestä järjestelystä sovittaessa tai velallisen kuollessa. Sen voi kiistää myös uskottu mies, suojatun yksityisen järjestelyn nojalla toimiva uskottu mies tai lakisäateinen selvittäjä (*judicial factor*). Maksun on pitänyt muodostaa etuoikeus yhdelle velkojalle ja haitata yleisesti muita velkoja, ja etuoikeuden on pitänyt muodostua aikaisintaan kuusi kuukautta ennen maksukyvyttömyyttä, sitä, kun velallinen sopi yksityisestä järjestelystä, josta on tullut suojattu yksityinen järjestely, tai velallisen kuolemaa, jos 12 kuukauden kuluessa kuolemasta pesästä on tullut maksukyvytön tai selvittäjä on nimetty. Tapahtumaa ei voida kuitenkaan kiistää, jos se on tavanomaista kaupankäyntiä tai liiketoimintaa, käteismaksu velasta, josta on tullut maksun jälkeen maksukelpoinen (ellei kyse ollut vilpillisestä maksusta, jonka tarkoitus oli haitata muita velkoja), maksu, jossa osapuolet sitoutuivat vastavuoroisiin velvoitteisiin (riippumatta siitä, täyttävätkö osapuolet velvoitteensa samaan vai eri aikaan), ellei kyse ollut vilpillisestä maksusta, tai velallisen myöntämä toimeksianto, jonka nojalla pidätetty voi maksaa pidätetyistä varoista tai niiden osasta pidättäjälle, jos on annettu maksumääräys tai asianmukainen nopeutetussa menettelyssä annettu määräystä, ja määräystä on edeltänyt toimesta riippuvainen pidätys tai seurannut suoritettava pidätys. Kun asia kiistetään, tuomioistuimien määrää maksun vähentämisestä tai omaisuuden palauttamisesta velallisen pesään tai tapauksen mukaan muusta korjauksesta edellyttäen, että se ei vaikuta oikeuteen, joka on hankittu vilpittömästi ja oikeaan arvoon velkojalta, jonka eduksi etuoikeus muodostettiin, tai tämän kautta.

Jos maksukyvytön yritys on suosinut tiettyä velkojaa muodollista maksukyvyttömyysmenettelyä edeltävänä aikana tai tehnyt aliarvostetun kaupan, toimitsija voi periä varat vastaanottajalta. Tuomioistuimien voi toimitsijan hakemuksesta kumota konkurssissa, selvitystilassa tai pesänhoidossa kummankin näistä liiketoimintatyypeistä ja määrätä, että vastaanottaja palauttaa tilanteen siihen, mikä se olisi ollut, jos liiketoimea ei olisi tehty.

Etusijalle asetettujen maksujen kumoamista koskevien vaatimusten on liityttävä kauppoihin, jotka ovat tapahtuneet kuuden kuukauden aikana ennen selvittäjän nimeämistä tai likvidaatian aloittamista, tai kahden sitä edeltävän vuoden aikana, jos on kyse yhtiökumppanille suoritetusta etusijalle asetetusta maksusta.

Vaatimusten aliarvostettujen kauppojen kumoamisesta on liityttävä kauppoihin, jotka on tehty kahtena vuotena ennen kyseisiä tapahtumia.

Toimitsija pesänhoidossa, selvitystilassa tai vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä voi pyytää tuomioistuimelta määräystä, jolla kumotaan kauppa, jossa velkojilta vietiin varoja. Myös kaupan uhri voi tehdä kyseisen pyynnön tuomioistuimen luvalla.

Pesänhoito- ja selvitysmenettelyissä toimitsija voi myös toteuttaa korjaustoimen ketä tahansa sellaisen yrityksen johtajaa vastaan, joka on osallistunut kaupankäyntiin tietäen maksukyvyttömyydestä, joka aiheutti lisämenetyksiä velkojille, vilpilliseen kaupankäyntiin tai väärinkäyttöön.

Kun tuomioistuimelle esitetään likvidaatihakemus, kaikki hakemuksen esittämisen jälkeen tehdyt omaisuuden luovutukset katsotaan mitättömiksi, ellei tuomioistuimien määrää toisin.

Päivitetty viimeksi: 14/06/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin

viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.